

YOĐUN YEMLER

(Tohum ve dane yemler)

- Buğdaygil tohumları (mısır, sorgum, buğday, tritikale, arpa, yulaf, avdar v.b.)
- Baklagil tohumları (bakla, bezelye, b6r6lce, fiđ, soya burçak v.b.)
- Yađlı tohumlar (soya, ayçiçeđi, aspir, pamuk, susam, kolza, keten, hařhař, kendir v.b.)

Mısır

- Buğdaygil daneleri içerisinde en yüksek enerjiye sahiptir.
- Kanatlı karma yemlerinde enerji ihtiyacını karşılamada ilk sırada değerlidir.
- Özellikle broyler (etlik piliç) karma yemlerinde % 65' e kadar kullanılabilir.
- Yumurta tavuklarında ise yağlanmaya ve linoleik asit miktarının yüksekliği aşırı iri yumurtaya neden olacağından daha düşük oranda (%30-40) kullanılmalıdır.

- İçerdiği renk maddelerinde dolayı yumurta sarısını koyulaştırır ve deri renginin sarı olmasını sağlar.
- % 6-10 ham protein içerir. Kanatlı için 3300-3450 kcal/kg, ruminant için 3100 kcal/kg metabolik enerji içerir.
- Karoten dolayısıyla vitamin A bakımından zengin, B grubu vitaminlerince orta düzeydedir.
- Kalsiyum bakımından fakir, fosfor orta düzeydedir.
- Amino asitlerden **lisin** birinci sınırlayıcıdır.
- **İ ve tereyağını yumuşatıcı** etkisi nedeniyle süt ve besi karma yemlerinde optimum kullanım sınırlarına uyulmalıdır.

Sorgum

- Renk maddesinin bulunmaması en büyük dezavantajıdır.
- Renk maddesi içeren yem hammaddeleri veya maddelerle birlikte kullanılmalıdır.
- %9-10 civarında ham protein içerir.
- Kanatlılar için 3300kcal/kg ruminantlar için 2800 kcal/kg metabolik enerji içerir.

Buğday

- %12 civarında ham protein içerir.
- Kanatlılar için 3000-3050 kcal/kg ruminantlar için 2900 kcal/kg metabolik enerji içerir.
- B grubu vitaminler ve E vitaminince zengindir.
- Etlik piliçlerde %20, yumurta tavuklarında %30'a kadar kullanılabilir.
- Renk maddesinin düşüklüğü için önlem alınmalıdır.
- Süt karma yemlerinde %20-30, besi karma yemlerinde %70' kadar kullanılabilir.

Arpa

- Kanatlılar için 2700-2800 kcal/kg, ruminantlar için 2900 kcal/kg metabolik enerji içerir.
- Ham protein % 11 civarındadır.
- Selüloz bakımından yüksekliği (% 4 civarında) kanatlıda kullanımını sınırlar. Ekonomik olduğunda enzim katkısıyla kullanım oranı artar.
- **By pass** özelliğe sahip oluşu nedeniyle ruminantlar için değerlidir.
- Süt karma yemlerinde %50, besi karma yemlerinde %70'e kadar kullanılabilir.
- **İç ve tereyağını sertleştirici** etkiye sahiptir.
- İyi bir at yemidir.

Yulaf

- Buğdaygil dane yemleri içerisinde en yüksek selüloz (%13), yağ (% 5-6) ve E vitaminine sahiptir.
- Fosforca zengindir.
- Renk maddesi içermez.
- Kanatlılar için 2600 kcal/kg, ruminantlar için 2450 kcal/kg metabolik enerji içerir.
- Daha çok ruminant ve atlar için uygundur.

Çavdar

- En az tercih edilen buğdaygil tane yemidir.
- Çavdar mahmuzu nedeniyle lezzetsizdir.
- %11-12 civarında ham protein içerir.
- Fosfor ve magnezyumca zengindir.
- Kanatlılar için 2600kcal/kg, ruminantlar için 2850 kcal/kg metabolik enerji içerir.
- Ruminantlar için (karma yemlerde %10-15) uygundur.